

FESTGUDSTJENESTE

Tirsdag den 5. Juni kl. 14.00

i forbindelse med
Vonsild Kirkes
200 års jubilæum

Vonsild Kirke fylder 200 år og dette fejres med en festgudstjeneste tirsdag den 5. juni, hvor grundstenen til kirken blev lagt af Kong Frederik den VI.

Vi markerer den helt særlige dag med en festgudstjeneste, hvor biskop Marianne Christiansen og Provst Karina Steinecke Dahlmann deltager.

Derudover deltager både Spire, Børne, Kirke og Voksenkoret i festlighederne. Efter gudstjenesten bydes på bobler og kransekage i sognehuset.

FREDERIKSKIRKEN I VONSILD 200 ÅRS FØDSELSDAG!

Den store arkitekt satte sit præg på Vonsild

Danmarks måske betydeligste arkitekt til dato, kgl. overbygningsdirektør med ansvar for alt offentligt byggeri i Danmark, landbaumeister for hertugdømmerne Slesvig-Holsten, professor mm., arkitekt C. F. Hansen tegnede Frederikskirken i Vonsild. Ellers kender vi ham blandt andet fra København med Christiansborg Slotskirke, Vor Frue Kirke og domhuset på Gammeltorv. Han voksede op i en skomagerfamilie, men endte som en af rigets mægtigste mænd. C.F. Hansen blev født i Krystalgade i København. Han havde en storebror, som blev teolog og

senere i biskop i Odense, ikke så dårligt for en fattig skomagersøn. Da familien havde investeret alt i den ældste bror, var der ikke råd til flere akademiske uddannelser i familien, så Christian Frederik startede som 10-årig på Kunstakademiets Arkitektskole i København, hvor han gik i 13 år.

På karrierens højdepunkt havde Christian Frederik Hansen ansvar for alt kongens offentlige byggeri i kongeriget og hertugdømmerne. Han sad tungt på byggeriet og blandede sig i, hvordan bygningerne skulle se ud. Først da han fyldte 88, trak han sig tilbage fra sine embeder. I 60 år måtte arkitekterne indordne sig C. F. Hansens elskede stil, som tog udgangspunkt i bygge måden i oldtidens Grækenland og Rom.

En C. F. Hansen Kirke

En rigtig C. F. Hansen- kirke er en skarpskåren, rektangulær bygning under et samlende helvalmet tag, og langsiderne betones af hjørnernes svage fremspring, hvor vinduerne fremhæves med kvaderindramning. Over de fremhævede vinduer er normalt et lille kvadratisk, uindrammet vindue.

Inde i bygningen er der bag de fremhævede hjørner fire ens små rum til henholdsvis præst, dåbsgæster, trappe og birum. Kirkerummet har store vinduer i langfacaderne, og fra kirke til kirke varierer vinduerne foroven med lige afslutning eller med halvrund afslutning. Halvdelen af hans kirker har langsgående balkoner båret af søjler. Loftet er som i Københavns domkirke og i Vonsild med et kassetteret tøndehvælv, og den anden halvdel af kirker har fladt loft. C. F. Hansen kunne ikke lide tårne, så enten er kirkerne født med en tagrytter eller ganske lave tårne over den

overdimensionerede indgang. Enkelte kirker fik fra starten højere tårne, fordi menigheden forlangte det.

Prædikestolen er ofte anbragt oven over alteret, et såkaldt prædikestolsalter. Det hørte tiden til og ses i mange samtidige kirker syd for grænsen, men også i enkelte danske kirker.

Vonsilds middelalderkirke fra omkring år 1200 var så dårlig, at pastor Salling i 1819 skrev, at den var "En gammel raadden Kasse med smaa skumle Vinduer, og Muren var revnet fra øverst til nederst." I 1822 var kirken truet af sammenstyrtning. Taget var så utæt, at selv nadverbrødet ikke kunne holdes tørt. 1823 blev kirken revet ned og en ny bygget ved siden af.

Arkitekt C. F. Hansen tegnede den kirke, som vi har i dag. Frederikskirken i Vonsild blev opført for midler indsamlet i

hertugdømmerne. Frederik VI lagde grundstenen den 5. juni 1824. Grundstensdokumentet med mere blev lagt i den romanske døbefont, som var blevet gravet ned i gulvet under alteret.

Allerede den 5. december samme år blev kirken indviet med en tre timer lang højtidelighed under overværelse af 1.000 deltagere i kirken. Højtideligheden bestod af indvielse, dåb af et tvillingepar, altergang og vielse med dertil hørende lange taler af provst og sognepræst, og afsyngelse af lange salmer. Aftenen forinden gennemvandrede skolebørn og basunblæsere alle byens gader med lanterner og sang forskellige steder i byen.

C. F. Hansen måtte tegne tre forslag, inden menigheden fik den kirke, den gerne ville have. Alt er baseret på symmetri, geometri og simple talforhold. Tårnet var, som det ser ud i dag,

men i 115 år havde kirken et meget højere tårn. Kirken fik et tøndehvælvet loft, ligesom Københavns Domkirke få år senere. Og så var der plads til 440 kirkegængere, idet der var flere rækker bænke end kirken har i dag.

Prædikestolen hang i apsis over alteret, og apsis stod uden dekoration af væg og loft. Kirkerummet i dag blev for 15 år siden ført tilbage til nær sit oprindelige udseende. Alteret har fået en ny beklædning i gyldne farver, mens alt træværk fremtræder hvidmalet, på prædikestolen dog suppleret med forgyldning. Pudsen på en skærmvæg i apsis skjuler en malet frise fra 1882 på væggen med Jesus på vej til Golgata, malet efter Thorvaldsens frise i Københavns Domkirke.

Døbefonten i hvidt marmor er en kopi af Thorvaldsens døbefont i Rejtkvavik Domkirke. På siderne ses Kristi dåb, Kristus velsigner børnene, Maria med Jesus og Johannes som børn og tre svævende engle. Fonten blev købt fra Thorvaldsens Museum og opstillet i 1941.

Dåbsfadet blev smedet efter tegning af billedhuggeren Johannes Bjerg, hvis bror Octavius var brugsuddeler i Vonsild. Sølvet skaffede man gennem indsamling af sølv i sognet.

Med stor tak til Sten Krarup, som har skrevet ovenstående omkring Frederikskirken.

TILLYKKE TIL FREDERIKSKIRKEN - I VONSILD

– Der i år fylder 200 år. Kirken er og har altid været en central ramme om væsentlige begivenheder for menigheden i Vonsild. Vonsild er i rivende udvikling i disse år og sognet vokser eksplosivt. Men midt i hele udviklingen står kirken som et helle og et historisk midtpunkt, der samler og byder indenfor.

Mellem 12.-15.000 mennesker er hvert år forbi kirken til kirkelige handlinger, aktiviteter og gudstjenester, og jeg oplever som præst i Vonsild, at kirken er vigtig og væsentlig for menigheden. I en helt almindelig uge summer det af liv omkring kirken. Vores store korarbejde betyder, at babyer, børn, unge, voksne og ældre har deres gang ved kirken, når de mødes i værdifulde sangfællesskaber. Gudstjenesterne summer af liv og ofte byder vi nye medlemmer velkommen i det kirkelige fællesskab, når der er dåb og forventningsfulde familier i kirken. Seniorerne mødes blandt andet til foredrag,

fællesspisning og strikkeklub. Der er dybe samtaler forud for begravelser og bisættelser – eller blot når livet gør ondt, og der er brug for tale med en præst.

Konfirmander sørger for at holde præsten ung og giver så megen livsglæde, når de nysgerrigt træder ind i kirkens rum og stiller spørgsmål og undrer sig højlydt. Frivillige binder det hele sammen, når de utrætteligt laver kaffe, koger pasta, bager småkager, hjælper med borddækning og alt det andet, som der er brug for i en aktiv kirke.

Når jeg kigger på Frederikskirken – så er jeg stolt over menighedens måde at støtte op om deres kirke. For som vi skal synges til jubilæumsgudstjenesten: " Vi er Guds hus og kirke nu, bygget af levende stene" – det betyder med andre ord, ingen kirken uden menighed!

Vi begynder jubilæumsfejringen den 5. juni med festgudstjeneste. Denne dag blev grundstenen for kirken lagt af Frederik den 6 i 1824. Vi forsætter jubilæumsfejringen i uge 49 med et mylder af aktiviteter, for den 5. december blev kirken officielt indviet og der blev afholdt den første af mange gudstjenester i Kirken. Vi glæder os til at samle Vonsild til fest for vores kirke.

Tillykke til Frederikskirken!
Sognepræst Bitten Weile